

Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korralduse nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine ja karantiini kehtestamine riigipiiri ületamisel COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kehtestas 12. märtsi 2020. a korraldusega nr 76 Eestis eriolukorra.

Seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 pandeemilise levikuga maailmas, viiruse Eesti-sisese leviku tuvastamisega ja laienemise suure tõenäosusega ja sellest tingitud massilise nakatumise ohuga piiras Vabariigi Valitsus 15. märtsil 2020. a korraldusega nr 78 ajutiselt Eestisse sisenemise eesmärgil riigipiiri ületamist.

Eriolukorra lahendamiseks kehtestasid Vabariigi Valitsus ja eriolukorra juht erinevad eriolukorra meetmed, mille eesmärk oli tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 epideemilist levikut. Vabariigi Valitsuse kehtestatud eriolukord lõppes 17. mail 2020. a.

Selguse huvides tunnistati Vabariigi Valitsuse 15. märtsi 2020. a korraldus nr 78 kehtetuks ning Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldusega nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine ja karantiini kehtestamine riigipiiri ületamisel COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ kehtestati kogu regulatsioon tervikuna uuesti, lisades karantiini puudutavad sätted. Korralduse eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

Käesoleva Vabariigi Valitsuse korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 ning sätestatakse täiendavalt tingimused, mille puhul ei suunata karantiini isikud, kellel on Eesti kodakondsus, Eesti elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eestis, ning erandid ilma haigusnähtudeta isikutele, kes saabuvad Eesti Vabariiki Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist.

Korralduse eelnõu on koostanud Riigikantselei ametnikud koostöös Siseministeeriumi ametnikega.

2. Selgitused eelnõu kohta

Põhiseaduse § 34 kohaselt on igaühel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks, riigikaitse huvides, loodusõnnetuse ja katastroofi korral, nakkushaiguse leviku tõkestamiseks, looduskeskkonna kaitseks, alaealise või vaimuhaige järelevalvetuse ärahoidmiseks ja kriminaalasja menetluse tagamiseks. Korraldusega nähakse ette liikumisvabaduse piirangud rahva tervise kaitse eesmärgil nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

Seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 pandeemilise levikuga maailmas ja viiruse Eesti-sisese leviku tuvastamisega ning uue massilise viirusega nakatumise ennetamiseks piiratakse ajutiselt Eestisse sisenemise eesmärgil välispiiri ületamist ja sisepiiril piirikontrolli ajutise taaskehtestamise korral sisepiiri ületamist. Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldusega nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine ja karantiini kehtestamine

riigipiiri ületamisel COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ sätestati loetelu isikutest, kellel lubatakse riigipiiri ületamisel Eestisse siseneda.

Korraldusega kehtestati riigipiiri ületamisel Eestisse siseneda lubatud isikutele 14-päevane karantiini kohustus ning erandid, millistel juhtudel karantiini ei kohaldata.

Muudatusega lubatakse täiendavalt Eestisse siseneda isikutel, kes tulevad Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist. Samuti sätestatakse neile Eestisse saabumisel karantiini tingimused vastavalt reisi lähteriigi epidemioloogilisele olukorrale.

Karantiini kohustust hinnatakse alates muudatuste jõustumisest sõltuvalt asjaolust, kas lähteriigis on viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta võrdne 15-ga või väiksem sellest.

Seejuures jäävad kehtima kõik korralduses ette nähtud muud erandid Eestisse sisenemise eesmärgil riigipiiri ületamise kohta ning karantiini rakendamiseks.

Samuti jäävad kehtima ka erialused Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vaheliseks liikumiseks. Ilma kohustusliku karantiinita saavad Soome elanikud Eestisse tulla tööle, õppima või perekondlikel põhjustel. Muudel juhtudel lähtutakse edaspidi Soomest Eestisse reisijate suhtes karantiini reeglite määramisel Soome epidemioloogilisest olukorrast.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 1 täiendatakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 punktiga 12¹ ning sätestatakse, et riigipiiri on lubatud Eestisse sisenemise eesmärgil ületada isikul, kellel ei esine haigusnähte ja kes tuleb Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist.

Järgnevate muudatustega täpsustatakse, millistel juhtudel tuleb isikul viibida karantiinis ning millistel juhtudel talle karantiini kohustus ei rakendu.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korralduse nr 169 punkti 15 alapunkti 4, mis näeb ette karantiinis viibimisest erandi Eesti elanikele, kes reisivad Balti riikide vahel.

Kehtiva korralduse kohaselt on Eesti elanikele tagatud vaba liikumine ilma karantiini suunamata Eesti Vabariigi, Läti Vabariigi ja Leedu Vabariigi vahel sõltumata liikumise eesmärgist, kui isikud saabusid vahetult Läti Vabariigist või Leedu Vabariigist ja on viibinud vahetult enne Eesti Vabariiki saabumist nimetatud riikide ja Eesti Vabariigi territooriumil kokku vähemalt 14 järjestikust päeva. Muudatusega jäetakse Eesti elanike kohta välja 14-päevane Balti riikides viibimise tingimus. Edaspidi ei pea isikud, kellel on Eesti kodakondsus, Eesti elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eestis, viibima karantiinis, kui nad saabuvad vahetult Lätist või Leedust.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 3 täiendatakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korralduse nr 169 punkti 15 alapunktiga 7 ja nähakse ette erand karantiini kohustusest.

Punkti 15 alapunkti 7 kohaselt ei rakendu karantiin ilma haiguse tunnusteta isikutele, kes saabusid Eestisse Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist, juhul kui eelnimetatud riigis on viimase 14 päeva

kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on võrdne 15-ga või väiksem sellest ning isik on selles riigis viibinud viimased 14 päeva. Seejuures ei rakendu karantiin ka Eesti kodanikule või elanikule, kes eelnimetatud riigist Eesti Vabariiki tuleb.

Juhul kui isik saabub Eestisse Euroopa Liidu või Schengeni konventsiooni liikmesriigist või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigist ajal, mil sealne viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on suurem kui 15, peab Eestisse siseneda lubatud isik jääma 14 päevaks karantiini korralduse punktis 14 sätestatud tingimuste kohaselt.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 4 täiendatakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 punktiga 15¹.

Korralduse punkti 15¹ kohaselt avaldab Välisministeerium oma veebilehel riikide nimekirja, mille viimase 14 päeva kumulatiivne COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 positiivsete testide arv 100 000 elaniku kohta on väiksem või suurem kui 15. Nimekiri avaldatakse üks kord nädalas ning see on aluseks avaldamisele järgnevast esmaspäevast 7 päeva jooksul Eestisse saabuvale isikule karantiini reeglite määramisel, juhul kui reeglid sõltuvad isiku lähteriigi epidemioloogilisest olukorrast reisi alustamise seisuga.

Korraldust saab vaidlustada esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

3. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub 1. juunil 2020. a.